

INOVACIJOS IR VERSLAS – profesiniame mokyme! ***PAMEISTRYSTĖS KELIAS***

PROFESINIO RENGIMO TOBULINIMAS IR PAMEISTRYSTĖS GALIMYBĖS

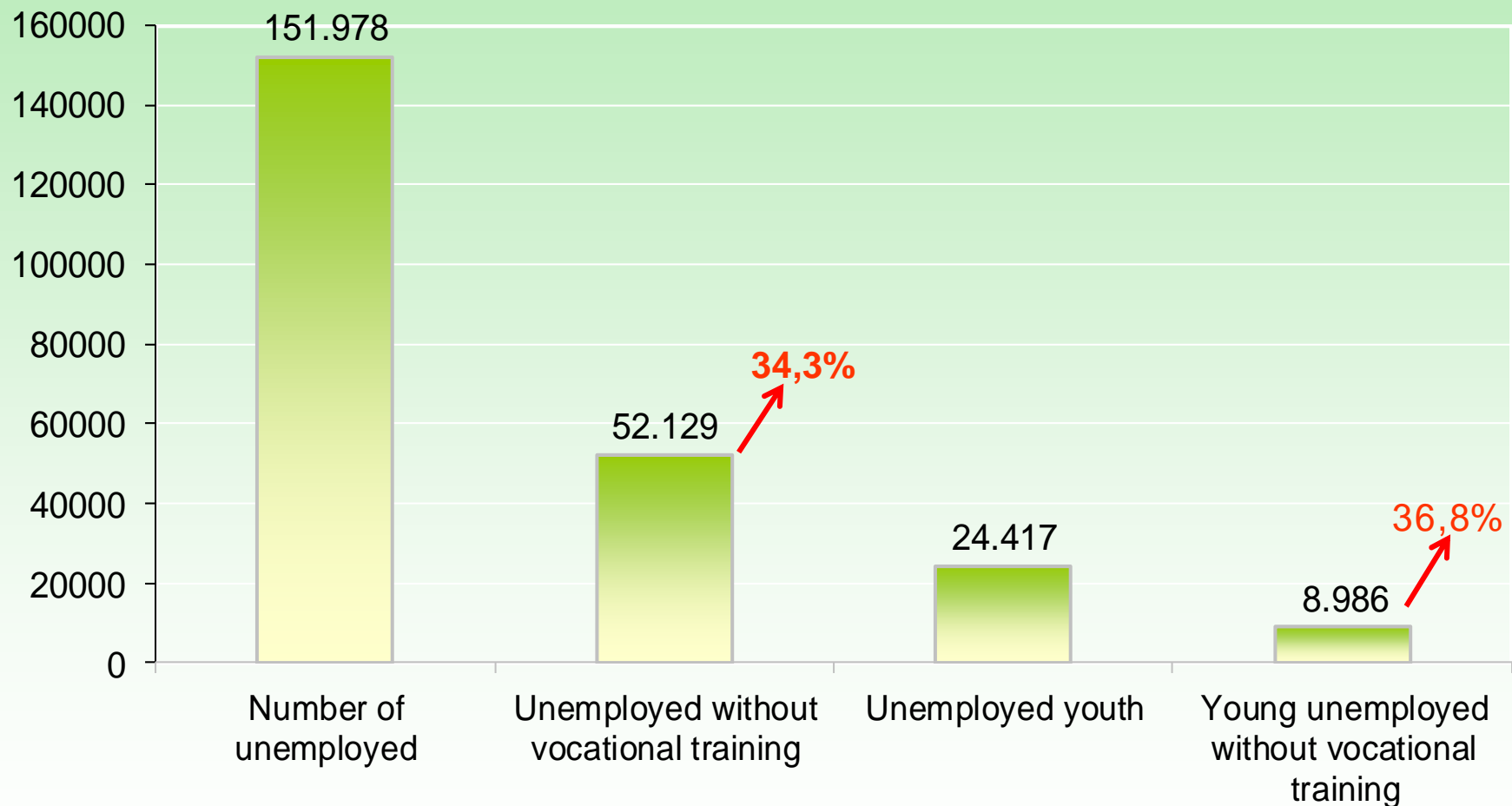
Prof. Boguslavas Gruževskis
LSTC Darbo rinkos tyrimų institutas

2017-05-16, Vilnius

ĮVADAS

- 1. Profesija, profesinės kompetencijos
- yra globali (pasaulio) valiuta.**
- 2. ES (pasaulyje) vis labiau jaučiama
kvalifikuotos darbo jėgos krizė:**
 - 2.1. vis labiau jaučiamas kvalifikuotos
darbo jėgos trūkumas;**
 - 2.2. Išlieka aukštas jaunimo nedarbas
ir auga NEET jaunimo skaičius.**

Nedarbas Lietuvoje, 2017 m. sausio mėn.

Source: Lithuanian Labour Exchange

**PM sektorius yra
vienas iš pagrindinių
veiksnių, kurie
užtikrina ES šalių
atitikimą globaliems
pokyčiams**

Kodėl PM sektorius vaidina tokį svarbų vaidmenį?

1. PM sektorius sujungia/įveda technologinius pokyčius ir kasdieninį gyvenimą (*prekyba, transportas, taisymo ir asmeninės paslaugos, statybos darbai, etc.*);
2. PM sektoriuje rengiami kvalifikuoti darbuotojai atlieka „tilto“ funkciją, jungdami technologijas su gyvenimo praktika ir verslu.

Kodėl PM sektorius vaidina tokį svarbų vaidmenį?

3. PM sektoriaus teikiamos paslaugos yra prieinamos visoms gyventojų grupėms, tai efektyvi priemonė NEET fenomenui bei jaunimo nedarbui mažinti;

4. PM sektorius gali greitai adaptuoti technologinius pokyčius ir skatinti jų paplitimą.

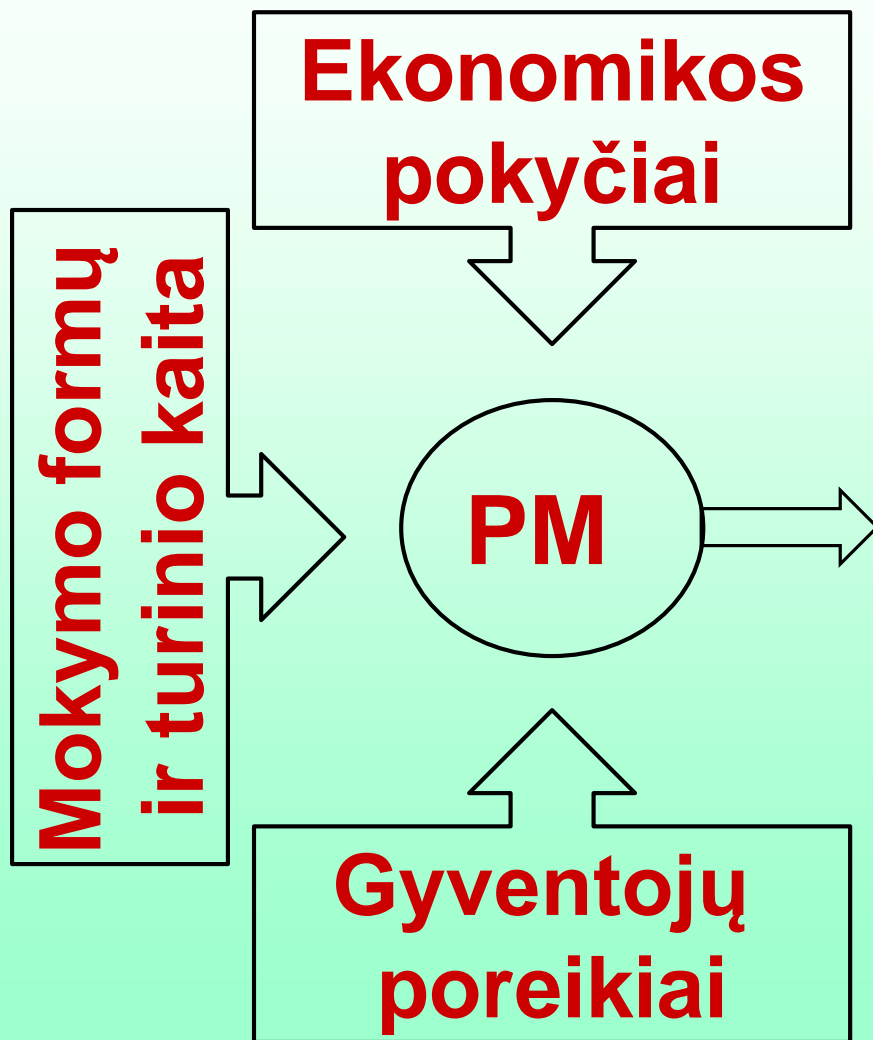
Kodėl PM sektorius vaidina tokį svarbų vaidmenį?

**5. Šiandien ES šalyse ir
Lietuvoje labiausiai trūksta PM
sektoriaus rengiamų
darbuotojų:**

5.1. dėl skaičiaus;

5.2. dėl kokybės.

Profesinio mokymo (PM) sektorius nėra nepriklausomas žaidėjas

Ekonomikos pokyčių įtaka PM raidai

- Auga informacinių technologijų vaidmuo ir jų įtaka ekonomikos raidai bei profesinėms kompetencijoms;
- Greitai keičiasi technologijos bei gamybos priemonės;
- Mažėja vidutinės įmonės dydis, mažėja profesinės veiklos specializacijos galimybės (**multi-profesinio mokymo būtinumas**);
- Užsienio kalbų mokėjimo bei tarpkultūrinės komunikacijos įgūdžių vaidmens didėjimas;
- Verslumo, minkštųjų bei socialinių kompetencijų vaidmens augimas;
- Socialinės atsakomybės profesinėje veikloje vaidmens didėjimas.

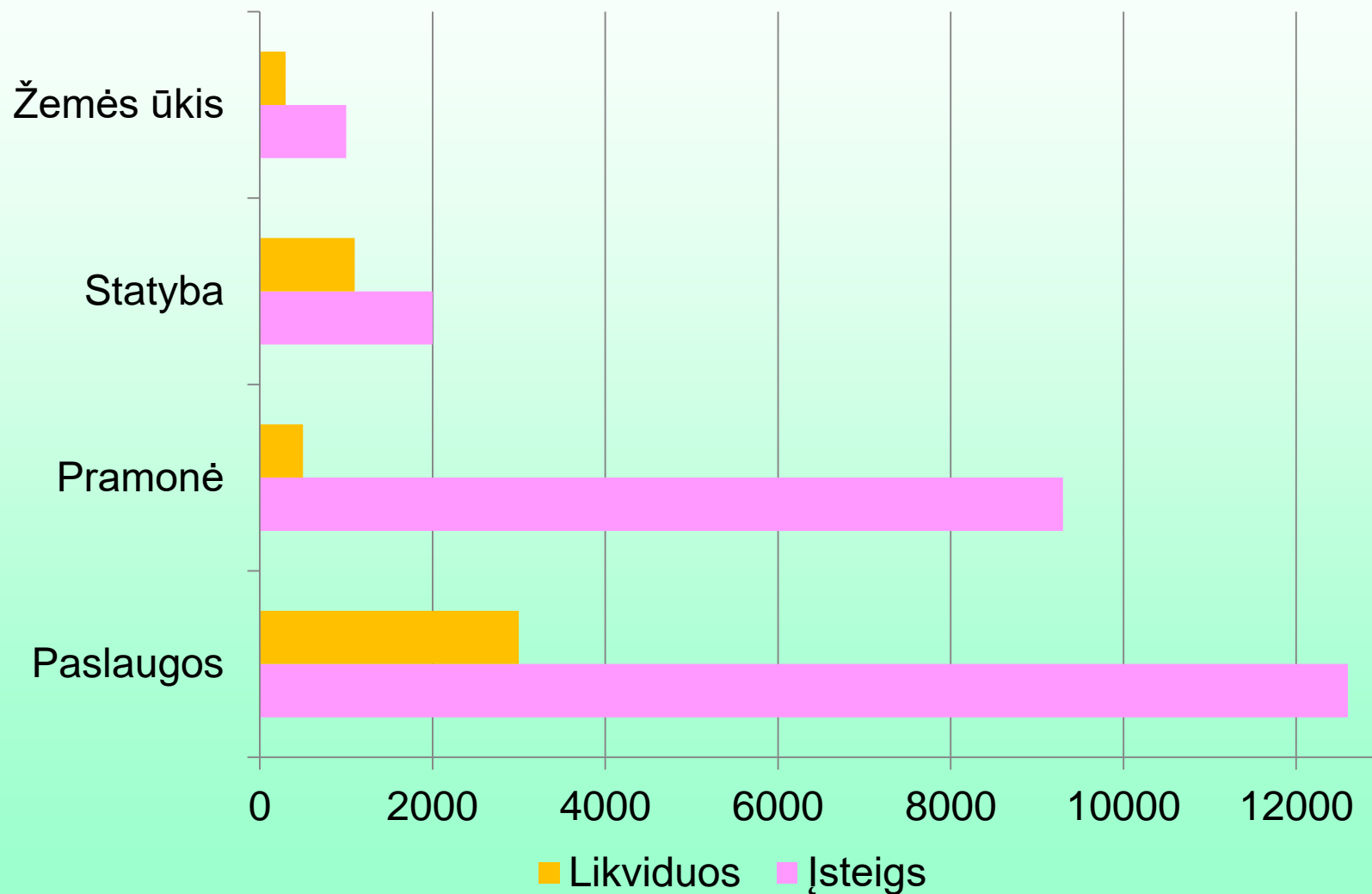
Gyventojų poreikių pokyčių įtaka

- **PM jaunimui ir PM suaugusiems** (*gyventojų senėjimo tempai*);
- **Socialinė atskirtis ir žema mokymosi motyvacija** (*drop-out, nebaigiančiųjų mokytis problema*);
- **Žemas jaunimo pasirengimas bendrojo ugdymo mokykloje** (*karjeros valdymo kompetencijų trūkumas*).

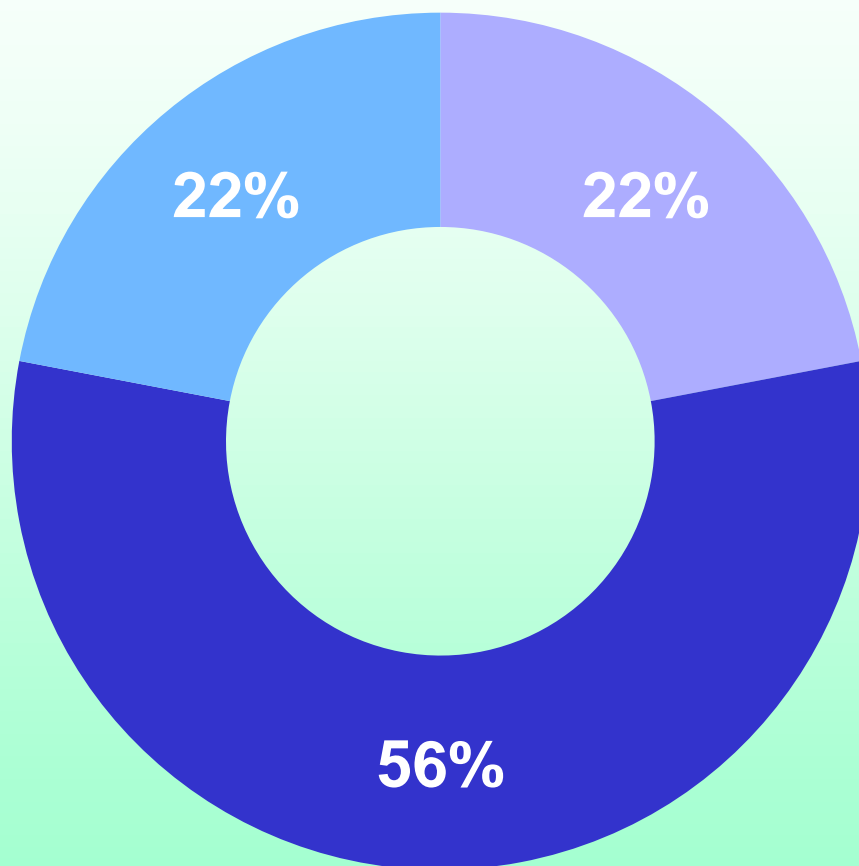
Ką diktuoja darbo rinką?

- Darbo poreikio sumažėjimas gamybos sferoje (*J. Rifkin, The End of Work*);
- Užimtumo lankstumo didėjimas;
- Personalo (žmogiškųjų išteklių) panaudojimo (politikos) efektyvumo vaidmens augimas (*Global competition*);
- Darbo mobilumo vaidmens augimas (*teritorinio ir profesinio*).

Darbo vietų steigimas ir likvidavimas Lietuvoje 2017 m. (*LDB informacija*)

Darbo jēgos paklausa pagal kvalifikāciju, Lietuva, 2016-2017 m.

■ Specialistams ■ Kvalifikuotiems darbininkams ■ Nekvalifikuotiems darbininkams

PM raida ir pameistrystės galimybės

- 1. PM patrauklumo didinimas skirtingoms jaunimo grupėms (*neįgalieji, kaimo jaunimas, etc.*);**
- 2. PM patrauklumo didinimas suaugusiems (*ypač pameistrystės galimybės*);**
- 3. Greitesnis ir gilesnis mokymo programų tobulinimas (*pagal realius ūkio poreikius, PAMEISTRYSTĖ*).**

PM raida ir pameistrystės galimybės

- 4. Glaudesnis bendradarbiavimas su verslo struktūromis ir darbdaviais (*PAMEISTRYSTĖS perspektyva*);**
- 5. Karjeros takelių po-PM (*post-VET pathways*) plėtojimas (*Pameistrystė – veiksmingiausia perėjimo iš mokymo į darbą forma*);**
- 6. Besimokančiųjų rizikos veiksnių geresnis suvokimas ir greitesnis reagavimas į „rizikos besimokančiųjų“ poreikius.**

APIBENDRINIMAS

- **Stiprinti PM institucijų bendradarbiavimą su verslo struktūromis bei įmonėmis (ekonominėmis priemonėmis didinti verslo suinteresuotumą bendradarbiauti, pvz., pelno mokesčių lengvatos ar pan.)**;
- **Labiau kontroliuoti PM programų kokybę ir jų atitikimą ūkio poreikiams. Operatyviau reaguoti. Čia gali būti svarbus pameistrystės vaidmuo.**

**Profesija ir profesinės
kompetencijos yra valiuta.**

Investuokime ją efektyviai!